

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ENİMİ
ONLINE
SİNEMA
DERGİSİ

ARKA PENCERE YAZARLARININ 2011 SEÇİMİ
NURİ BİLGE CEYLAN'DAN
"BİR ZAMANLAR ANADOLU'DA"

“Emek”çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Yine bekleyeceğiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://fantey.org>

siyad

Sinema Yazarları Derneği

ARKA PENCERE'DEN BAKINCA

2011'İN EN İYİ FİLMLERİ

YILIN SONUNA GELİNDİ VE BİZ ARKA PENCERE YAZARLARI, ARTIK 'GELENEK' OLDUĞU ÜZERE, GEÇEN YILIN muhasebesini yapmaya başladık aramızda. Açıkçası en iyi 11 filmimizi belirlerken pek de zorlanmadık. Yılın öne çıkan filmlerini bir çırpıda sayabileceğimiz bir 2011'i geride bırakıyoruz. Üstelik 'rekor' düzeyde filmin vizyona girmesine rağmen. Yayın Kurulu üyelerimiz Bilgehan Aras, Okan Arpaç, Burak Göral, Murat Özer ve Burçin S. Yalçın'ın yanı sıra, tüm yıl boyunca yazılarıyla bize destek veren Cem Altınsaray, Tunca Arslan, Şenay Aydemir, Kemal Ekin Aysel, Janet Barış, Cumhuriyet Canbazoglu, Ebru Çeliktug, Murat Emir Eren, Murat Erşahin, Berke Göl, Çağdaş Günerbüyük, Selin Gürel, Müjde Işıl, Evrim Kaya, Serdar Kökçeoğlu, Nil Kural, Kerem Sanatel, Selin Sevinç, Ceylan Özgün Özçelik, Olkan Özyurt, Müge Turan ve Ali Ulvi Uyanık'ın da katkılarıyla gerçekleştirilen oylamada, Nuri Bilge Ceylan'ın Cannes'den ödülle dönen yapıtı "Bir Zamanlar Anadolu'da" birinci sıraya yerleşti. Onu sırasıyla, İranlı yönetmen Asghar Farhadi'nin "Bir Ayrılık"ı (Jodaeiye Nader Az Simin); büyük usta Martin Scorsese'nin, saf sinema aşkını kusursuz bir görsellikle perdeye aktardığı "Hugo"; Darren Aronofsky'nin zarif, masum ve saf Beyaz Kuğu ile kötülüğün, şehvetin ve bilinmezliğin temsilcisi Siyah Kuğu'nun hikayesini, enfes bir sinema diliyle anlattığı "Siyah Kuğu" (Black Swan); Mike Leigh'in yazıp yönettiği, her biri yalnızlıktan ve hüzünden muzdarip insanlarla çevrili Gerri ile Tom çiftinin ve

onların çevresindekilerin ömründen bir seneye tanıklık ettiğimiz "Ömrümüzden Bir Sene" (Another Year); Belçikalı yapımcı, yönetmen, senarist Dardenne kardeşlerin, insanın yüreğini acıtan son çalışmaları "Bisikletli Çocuk" (Le Gamin Au Vélo); Terrence Malick'in uzun zaman sonra çektiği, mükemmel görüntüler eşliğinde büyülediği son filmi "Hayat Ağacı" (The Tree Of Life); 2009 yapımı "Polytechnique"le dikkatleri üzerine çeken Kanadalı yönetmen Denis Villeneuve'nün, Wajdi Mouawad'ın bol ödüllü tiyatro oyunundan sinemaya uyarladığı trajik hikayesi "İçimdeki Yangın" (Incendies); İtalyan yönetmen Luca Guadagnino'nun Tilda Swinton'lı harikası "Benim Adım Aşk" (Io Sono L'Amore); Derek Cianfrance'ın sevgi-nefret, geçmiş-bugün, hayal-gerçek, gençlik-yaşlılık, erkek-kadın gibi zıt kavramlar üzerinde gezindiği çalışması "Aşk Ve Küller" (Blue Valentine); Woody Allen'in Scott Fitzgerald, Ernest Hemingway, Salvador Dali gibi büyük isimlerle bezediği "Paris'te Gece Yarısı" (Midnight In Paris) gibi ustalık gösterileri izledi. "Zoraki Kral" (The King's Speech), "Çölde Kutup Ayısı" (De Helaasheid Der Dingen), "Saç", "Gerçeğin Parçaları" (Winter's Bone), "127 Saat" (127 Hours), "Biutiful", "Dövüşçü" (The Fighter), "Tehlikeli İlişki" (A Dangerous Method) ve "İçinde Yaşadığım Deri" (La Piel Que Habito) ise ilk 11'i zorlayan yılın önemli filmleri arasındaki yerlerini aldılar.

Evet, oldukça verimli sayılabilecek bir yılı geride bırakıyoruz... Umutlarımızı 2012'ye taşıırken, Emek sinemamızın yeniden hayata dönmesi isteğiyle, bütün Arka Pencere'cilerin sinemayla dolu bir yıl geçirmesini diliyoruz.

Mutlu seneler...

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, EVRİM KAYA, MÜGE TURAN, NİL KURAL, MURAT ERŞAHİN

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

İçinde Yaşadığım Deri (La Piel Que Habito); Gelecek (The Future); Kaçış (Abduction); Yılbaşı Gecesi (New Year's Eve); Yeni Yıl (Hjem Til Jul); Sihirli Oyuncaklar (The Nutcracker).

19 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

20 TRENDEKİ YABANCI

Keşan Müftüsü'nün 'adam yerine koymadığı' Noel Baba'ların 'kötü' yüzünü yansıtan bir avuç filmle yeni yılınızı kutluyoruz!

22 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Japon usta Nagisa Ôshima'dan insan ruhunun derinliklerinde benzersiz bir gezinti: "Furyo" (Merry Christmas Mr. Lawrence).

24 ÖLÜM KARARI

Arka Pencere yazarları, 'geleneksel' yıl değerlendirmelerini yaptılar ve 2011'in en iyi 11 filmini belirlediler...

28 LEKELİ ADAM

Martin Ritt'ten, 1970 yapımı, Sean Connery ve Richard Harris'li sosyal içerikli bir dram: "İhanet" (The Molly Maguires).

30 AİLE OYUNU

Seni Seviyorum Phillip Morris (I Love You Phillip Morris); Köpekler (Straw Dogs/2011); Milk.

36 SAPIK

Arka Pencere facebook Anketleri-4;
Aşırı Gürültülü Ve İnanılmaz Yakın; Yakın Dönem Filmleriyle Latin Amerika'ya Bir Bakış; !f'te "The Descendants";
Pioneers of Cinéma Vérité-Öncüler: Pennebaker/Hegedus.

İÇİNDE YAŞADIĞIM DERİ

ORJİNAL ADI La Piel Que Habito

YÖNETMEN Pedro Almodóvar

OYUNCULAR Antonio Banderas,

Elena Anaya, Marisa Paredes,

Jan Cornet

YAPIM 2011 İspanya

SÜRE 117 dk.

DAĞITIM Tiglon (Bir Film)

Banderas'ın karmaşık iç dünyasıyla ve zorbalığını affetirmese de açıklayan karanlık geçmişiyle baş etmeye çalışan yaramaz bir oğlan çocuğu gibi resmettiği Dr. Ledgard'ın hikayesi tersten bir Frankenstein hikayesi.

İÇİNDEN ÇIKILMASI EN ZOR HAPİSHANE İNSANIN KENDİ BEDENİDİR. EN YENİ ALMODÓVAR filminin kalbinde (şayet bir kalbi varsa) bu fikir var. Film gizemli tutsağının sırrını ele vermeye başladığında bu tutsaklığın boyutunun ne derece büyük olduğu da ortaya çıkıyor.

"İçinde Yaşadığım Deri" bir edebiyat uyarlaması ama Thierry Jonquet'nin romanı Almodóvar'a eldiven gibi, belki de ikinci bir deri gibi uyduğundan ondan dinlemeye alışkın olduğumuz temaların ve etik, felsefi soruların etrafında dönüyor. Kimlik, cinsiyet, aile bağları, adam kaçırma, intikam, aşk, nefret, ihanet... Yani her zamankinden, ama bir doz daha stilize. Örneğin "Dönüş" (Volver) ile kıyaslandığında filmin 'kalpsiz' durmasının nedenleri arasında bir fetiş estetiğinden gelen bu fazla stilizelik de vardır elbette. Bir diğer neden de "Bağla Beni"den (Átame!) 11 yıl sonra ilk kez birlikte çalıştığı Antonio Banderas'ın keskin maço çizgileriyle Penélope Cruz'un dişi kıvrımları arasındaki fark.

Banderas'la Pedro Almodóvar'ı buluşturan yine bir adam kaçırma-Stockholm Sendromu hikayesi. Ama neredeyse bir romantik komedi olan "Bağla Beni"nin aksine ortada demir leblebi bir sır var.

Başarılı estetik cerrahı Robert Ledgard ağır yanıklarla kurtulduğu bir kazanın ardından girdiği bunalım sonucu kendini öldürdüğü söylenen güzel karısının adını verdiği yapay bir deri geliştirmiştir ve içinde bir 'cılgin profesör' edasıyla dolaştığı filmin fetiş nesnelerinden biri olan laboratuvar-evinde yalnız fareler üstünde denediğini söylediği bu deriyi, özellikle yüz nakli yapılan hastalara umut olması için tıp alemine kabul ettirmeye çalışır.

Öte yandan evinde tutsak ettiği ve dev ekransız izlediği gizemli bir genç kadınla karmaşık bir ilişkisi vardır. Vücudu domuz genlerinin de yardımıyla yanma dahil her şeye dayanıklı hale getirilmiş bu yapay deriyle kaplı olan ve her fırsatta kaçmaya ya da kendini öldürmeye çalışan bu güzel kadın söylendiği gibi hastalarından biri olan Vera Cruz mudur

gerçekten, öldüğü söylenen güzel karısı mı, yoksa bir başkası mı? Film bu sorunun yanıtına altı yıl gerideki bir başka trajedi üzerinden, annesinin ölümüyle girdiği bunalımı (tıpkı babası gibi) atlatamayan kızının başına gelen tecavüzü geçerek varıyor.

Aslında filmin bugünde geçen kısmı geri dönüşlere bir parantez niteliğinde, yani filmin başını açıklamak için parantez içinde verilmiş bir geri dönüş yok da geri dönüşlerde kendini bulan bir film var sanki. Hızla gelişiveren final de olayların sert arkaplanı yanında biraz sönük kalıyor.

Banderas'ın karmaşık iç dünyasıyla ve zorbalığını affetirmese de açıklayan karanlık geçmişiyle baş etmeye çalışan yaramaz ve inatçı bir oğlan çocuğu gibi resmettiği Doktor Ledgard'ın hikayesi pek çok açıdan tersten bir Frankenstein hikayesi.

Dr. Frankenstein yarattığı canavar hakkında "Onu ölçsüz bir tutkuyla arzulamıştım, şimdi bitirince rüyanın güzelliği yok oldu ve kalbimi tarifsiz bir dehşet ve tiksinti dolduruyor" diye konuşur. Frankenstein'in aksine Dr. Ledgard için olaylar farklı bir sırayla geliyor. Nefreti yüzünden ve nefretle yarattığı bu yarattığı nefretle karışık bir aşkla sevdiği bir kaybın yerine koyduğunda da aynı tutkuya bir kez daha esir olmaktan, aynı hatayı bir kez daha yapmaktan (bir kadına güvenmek?) kendini alamıyor. Ama aynı yolu tersten gitse de Dr. Frankenstein gibi yarattığı canavarın kurbanı olması kaçınılmaz.

Frankenstein hikayesinde doktorun kendisinden daha ilginç olan yarattığı canavarın kendisidir. En yaygın yanlış bilinen şeylerdendir, kitapta yaratık diye geçiştirilen bu 'özünde iyi kalpli çirkin katil' tarihte hak ettiği yeri bulmuş gibi doktorun önüne geçer ve Frankenstein adıyla anılır. Dr. Ledgard'ın Dr. Frankenstein'inakin aksine güzeller güzeli olan yarattığı başka açılardan da hikayeyi tersten anırtıyor. Ama tıpkı o hikayedeki gibi yaratılan yaratandan daha ilginç.

Annesi ve sonradan ortaya çıkan kaba, yoksul ve kötücül erkek kardeşinin de yardımıyla aslında

Annesi ve kötücül
erkek kardeşinin de
yardımıyla yaralı bir
oğlan çocuğu
olduğunun altı çizilen
doktor, empati
kurulması biraz güç bir
karaktere dönüşmüş.

yaralı bir oğlan çocuğu olduğunun altı çizilen doktor nedense empati kurulması biraz güç, biraz da sıkıcı bir karaktere dönüşmüş, bu da filmi hem biraz yüzeysel hem de çokça duygusuz, tabiri caizse 'insaniyetsiz' kılmış.

Oysa Almodóvar'ın insanın derisine işleyen bir insancılığa sahip ve kabul edilmesi zor edimlerine rağmen kurban olarak kalabilen ve empati kurduran erkek karakterler yaratabildiğini biliyoruz: "Konuş Onunla"daki (Hable Con Ella) ağlak Marco ile tecavüzcü Benigno ikilisini düşünün.

Sinema tarihinin belki de en uçuk tutsaklık hikayesinde bir bedene hapsedilen 'Vera' ise sanki biraz daha yakın ve ayrıntılı bir bakışı hak ediyormuş. Dr. Ledgard'ın devasa ekranından büyülenerek izlerken ne görmek istiyorsa onu gördüğü gibi Pedro Almodóvar da bu güzel

canavara görmek istediği gözle, ortadaki gizemi çözmeye yarayacak kadar bakmış gibi.

Vera'dan çaldığı ayrıntıları sanki güzel el çantalarından çıkan silahlardan, fetiş laboratuvar çekimlerinden esirgememiş, stilize bir kara film evreni yaratmakta kullanmış. Pekala Vera'nın geçmişini daha fazla ön plana almayı tercih edebilir, doktorun stilize dünyasının karşısına biraz daha gerçeklik çıkarabilirmiş. Merkeze doktoru değil canavarı alan bir Frankenstein yorumu demek olurdu bu ve sonucunda daha 'kalpli' bir film çıkması bile mümkündü belki, kimbilir... [2]

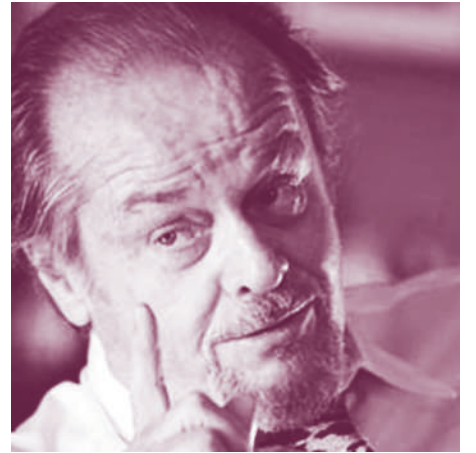
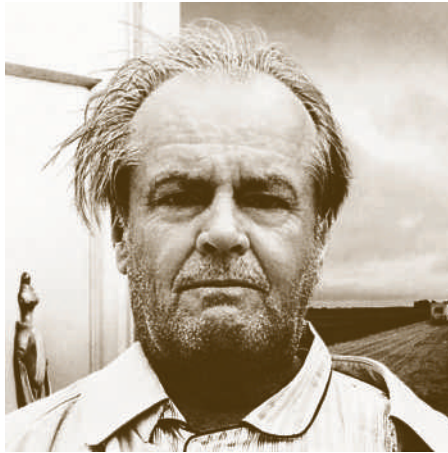
Alberto Iglesias'ın müziği, her zamanki gibi, bıraksalar atmosferi kendi başına kuracak kadar iyi.

Filmin kendine hayranlığı apaçık. Seyircide aynı hayranlık yoksa kimi anlar dayanılmaz uzun, uzun geliyor...

"Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır."

Wong Kar-Wai

altyazı
AYLIK SİNEMA DERGİSİ

"Sinemayla büyüyenlerin dergisi"
Her ay bayilerde

GELECEK

İLK FİLMİ "BEN VE SEN VE DİĞERLERİ"YLE (ME AND YOU AND EVERYONE WE KNOW) MÜTHİŞ bir adım atarak yönetmenliğe başlayan

Miranda July, bağımsız sinema koşulları içinde 'yeni bir soluk' olacağını gösteren bir performansla ulaşmıştı 2005'te. Ancak ikinci filmi için epeyce beklememiz gerekti. Tam umudu kesmişken "Gelecek"le (The Future) kapımızı çaldı yönetmen-senarist-aktris. Beklentimizi yüksek tuttuğumuzdan olsa gerek, July'in yeni filmi etkisi sınırlı kalacak bir çalışma gibi göründü bize.

"Gelecek"te birbirleri için yaratılmış izlenimi veren bir çiftle tanışırız: Sophie ve Jason. Küçük hedefleri ve tutkuları olan bu çift, hayata başka bir açıdan da bakabilmeyi öğrenmek için bakıma muhtaç bir sokak kedisini evlerine almaya karar verdiklerinde hayatlarının 'o kadar da' değişebileceğinin farkında değildir. Kedinin eve gelmesi için bir ay beklemeleri gerekmektedir. Bu bekleme süreci, hem Sophie hem Jason hem de kedi için bir yandan 'özgürleştirici', öte yandan da 'yıpratıcı' bir dönemi getirir beraberinde. Bu bir ay için kendilerine 'hedefler' koyan Sophie ve Jason, bu hedeflerin onları 'başka bir yol'a götürdüğünü er ya da geç göreceklerdir...

Fikir olarak dahiyane görünse de, uygulamada aynı parlaklık yok "Gelecek"te. 'Sıradan' hayatlarındaki kısır döngüyü kırabilmek adına giriştikleri eylemin sonuçlarıyla savrulan iki karakterin zamana direnme ya da zamanı durdurma motivasyonlarının öne çıktığı bu hikaye, bunun mümkün olmadığını 'acı' bir biçimde gözler önüne seriyor. Sophie'nin başka bir adamla yaşamaya başlamasının yarattığı çöküşü en yoğun haliyle hisseden Jason, çözümün zamanı durdurmak olduğunu sanıyor ama 'iniş'in önüne geçemiyor bu yolla da. Sophie'de de durum pek farklı değil aslında; değişim'i yaşarken bundan nefret eder halde buluyor kendini, zamanı geri sarmaya kalkıyor ama o da 'duvar'a çarpıp parçalanıyor. Onları 'yenilik'e iten kediye bu bekleme sürecini hayatıyla ödüyor, sonuna kadar güvendiği bu iki insanın paradoksal durumlarından sağ salım çıkmayı başaramıyor.

Miranda July, ilk filminde olduğu gibi burada da ilişkiler üzerinden hareketle 'insana özel' rahatsızlıkların etrafında gezinmeye çalışıyor. Kafasını taktığı 'geçip giden zaman' ve 'kayıpların telafisi' meselelerini iç içe geçirerek bir sonuç çıkarma çabası içindeki sinemacı, bu isteğini kadrja hapsolmuş olanların ötesine taşımanın üstesinden gelemiyor ne yazık ki. Bu tür filmlerin olmazsa olmazı haline gelen 'hissediş'i alamıyoruz "Gelecek"ten. "Donnie Darko"vari bir 'durdurma' çabasıysa amaca hizmet eden bir sonuç doğurmuyor. Kedinin de 'bekleyiş'i simgelediği bu resimde, 'hüzünlü' bir atmosfer kendini hissettiriyor de, Miranda July'a özgü 'mesafeli bakış'ın bu kez tam anlamıyla işlemediğini görüyoruz. "Ben Ve Sen Ve Diğerleri"nde anlatıma belirgin bir 'rahatlık' katan bu yaklaşım, "Gelecek"te yerini 'soğukluk'a bırakıyor, hikayenin talep ettiği 'sıcaklık' es geçiliyor.

Elbette Miranda July'in sonraki çalışmalarını merakla bekleyeceğiz, insanların birbirlerine temaslarından doğan 'titreşim'e göz atmasını ilgiyle takip edeceğiz, hayatın 'küçük' ayrıntılarının 'büyük' yansımalarını dileye dolmasını takdirle karşılayacağız... Ama "Gelecek"i izlediğimizde, barutunun bir atımlık olduğu hissiyatını bir miktar da olsa aldık. Sinemacının sonraki adımlarında 'daha dikkatli' olması gerektiğini düşünüyoruz, ki böylesi bir yeteneği daha uzun yıllar mercek altında tutabilelim. Bu filminden bize bıraktığı kimi 'lezzetler', onun yoluna ayakları birbirine dolanmadan devam edeceğini hissettiriyor yine de. Örneğin, Jason'ın 'zamanı saklayan' yaşlı Joe'yla kurduğu iletişim ya da Sophie'nin birlikte yaşamaya başladığı adamın küçük kıızıyla turtturduğu frekans, "Gelecek"in hedefe belli oranda da olsa yaklaştığını gösteriyor. Keza Miranda July'ın da sonraki hamlelerinde istediklerini yapmaya yakın olduğunu...

Filmin gösteriminden önce hayatını kaybeden Joe Putterlik, hikayenin 'masalsı' tonuna 'gerçek' bir açığı kazandırıyor.

Hikayenin 'sıradan' cümleler kurma eğilimi, kimi zaman 'yavanlık'a taşıyor filmi.

ORIJİNAL ADI The Future
YÖNETMEN Miranda July
OYUNCULAR Miranda July, Hamish Linklater, David Warshofsky, Isabella Acres, Joe Putterlik
YAPIM 2011 Almanya-ABD
SÜRE 91 dk.
DAĞITIM M3

Miranda July, ilk filminde olduğu gibi "Gelecek"te de ilişkiler üzerinden hareketle 'insana özel' rahatsızlıkların etrafında gezinmeye çalışıyor.

KAÇIŞ

SAŞIRTMACALI VE GİZEMLİ ÖYKÜLER, SIRRINI YAVAŞ YAVAŞ ELE VEREN İYİ senaryolara dönüştüğünde aksiyon-gerilim sevenler zamanın nasıl aktığını bile fark etmeden filme kendini kaptırırırler. Nitekim "Kaçış" da, daha afişine bakar bakmaz seyircisine ne vaat ettiğini söyleyen, 'heyecanlı bir kovalamaca' yaşayacağımızı hissettiren bir film. Üstüne bir de "Alacakaranlık" serisinin yakışıklısı Taylor Lautner'i ve kuvvetli kadroyu ekleyince, merak katsayısı daha da artıyor haliyle... Ancak ortaya çıkan sonuç, filmi hiç değilse yönetmeni uğruna seyredecek olanları dahi hayal kırıklığına uğratabilecek cinsten...

Gayet klişe ve klasik sahneler eşliğinde, Nathan Harper'ın okulun yakışıklı ve popüler delikanlısı olduğunu görüyoruz önce... Babası yumruklarla 'hayat dersi' vererek, annesiyle müşfik ve şefkatli yaklaşımlarla 'doğru ebeveyn' portresi çiziyorlar. Bunalımlı Nathan da bir türlü açılmadığı güzel Karen'la okul projesi için ders çalışıyor. Derken internette konuyla alakalı 'kayıp çocuklar' hakkında bir site keşfediyorlar ve Nathan kendisinin de o çocuklardan biri olduğunu öğreniyor. Ne olup bittiğini anlamaya çalışırken, onu büyüten 'üvey anne-baba' öldürülüyor ve peşine bir anda hem kötü adamlar, hem de CIA takılıyor. Nathan, elinde çok önemli bir liste bulundurduğunun farkında değil ve her iki tarafın da amacı o listeyi ele geçirip, Nathan'ı ortadan kaldırmak... Dövüşmeyi üvey babasından öğrenen delikanlımız, yanına, istemeden olaya karışan Karen'i de alarak kaçmaya başlıyor. Gerisi zaten, aksiyon sinemasının kalıplarını yinelemekten hiç çekinmeyen hızlı-hareketli olaylar dizisi...

Bundan 20 yıl önce "Artık Çocuk Değiller" (Boyz n The Hood) adlı ilk filmiyle heyecan yaratan John Singleton, zenci sinemasının (Türkçe'de hakaret anlamı taşımasa da 'nigger'in karşılığı olarak kullanılıyor son dönemde) yeni ve sağlam bir temsilcisi gibi karşılandı... Sözüünü sakınmayan, sert ve gerçekçi anlatımıyla yankı uyandıran bu filmin akabinde, Tupac Shakur'la "Sadece Justice"i (Poetic Justice) çekti... 70'lerin 'blaxploitation'

(zenci istismar sineması) klasiği "Shaft"ın soft versiyonu "Korkusuz"dan sonra ise "Daha Hızlı Daha Öfkeli" (2 Fast 2 Furious) ile piyasaya 'memur' olduğunu ilan etti. İlk dönemine en yakın yapıtı sayılabilecek "Dört Kardeş" (Four Brothers) ardından, 2005'ten beri ilk kez yönetmen koltuğuna oturduğunda ise artık kendi insanının hikayelerini anlatacak mecalinin kalmadığını, sıradan aksiyon "Kaçış"la gösterdi diyebiliriz. Bu yorumda belki, 20 yıl önce Spike Lee ile karşılaştırılmış olmasının da payı var.

"Çılgın Çocuklar" (Spy Kids), "İyi Geceler Öpücüğü" (The Long Kiss Goodnight) hatta "Gerçek Yalanlar" (True Lies) gibi, kimliklerini sonradan öğrendiğimiz karakterlerin yer aldığı filmleri aklı getiren kimi sürprizleriyle seyirciyi şaşırtmayı deneyen "Kaçış"ın, kötü diyaloglar ve olay örgüsündeki boşlukların yanında en büyük handikapı (aynı zamanda da artısı), başroldeki Taylor Lautner. Heykeli andıran bedeni ve yüz güzelliği dışında, oyunculuk konusunda herhangi bir yeteneğini gözlemleyemediğimiz Lautner, sahte anne-babası öldürülürken de, aşkını ilan ederken de, ölüm tehlikesi yaşarken de aynı yüz ifadesiyle filmi tamamlıyor neredeyse... Bir de 'meraklısına' bedenini ve yüzünü doya doya izletme arzusundan ötürü yerli yersiz yakın plan kadrage alınması, filmi daha da zedeliyor. Beraberindeki Lily Collins'in de oyunculuk açısından ondan daha iyi olduğu söylenemez. Filmin yaratıcıları da bunu görmüş olmalı ki, eksiği Alfred Molina, Jason Isaacs, Sigourney Weaver gibi sağlam oyuncularla kapatmaya çalışmışlar ancak onlardan da yeterince istifade ettikleri şüpheli. Özellikle Weaver, karakterinin boşluklarını tamamlayabilmek için hayli çırpınıyor filmde ama nafi... Otobanlardan trenlere uzanan kovalamaca boyunca hiç sıkılmadan 'heyecanlı' vakit geçiriyor film ama işte hepsi bu... [2]

İlk 10 dakikanın sıkıcılığını atlattırsanız, Jason Bourne gibi 'gerçek kimliği'ni arayan gencin serüvenine kendinizi kaptırabilirsiniz.

Bu kadar önemli bir bilgi taşıyan gencin, o yaşa kadar neden bulunmadığı gibi pek çok soruya cevap aramak, gerçekten nafi...

ORIJİNAL ADI Abduction

YÖNETMEN John Singleton

OYUNCULAR Taylor Lautner,

Lily Collins, Alfred Molina,

Jason Isaacs, Maria Bello,

Sigourney Weaver, Michael Nyqvist

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 106 dk.

DAĞITIM UIP (TMC Film)

Jason Bourne'vari kahramanlara bir yenisi eklenmek üzere; "Alacakaranlık" serisinde kurtadam Jacob olarak tanıdığımız Taylor Lautner...

YILBAŞI GECESESİ

COK FAZLA ÜNLÜYÜ BİR ARAYA GETİRİP 'BİRBİRİNİZİ SEVİN' FİLMİ YAPMAK ÇOK DA zor olmamalı aslında. İyi bir senaristiniz ve akıllı bir kurgucunuz olacak en başta. O kadar ismi bir araya getirdiyse para zaten vardır. Birkaç güzel şarkının telifini de ödersiniz. İyi mekanlar bulur, setler kurarsınız. Elinizde bu tip filmler ya da romantik komedi türü için uygun bir yönetmen de var: Garry Marshall. Peki o zaman eksik ne?

"Yılbaşı Gecesi"nde bunların çoğu var. Olmayanı da sağlayacak imkan gani gani mevcut. Ama parayla, ünlü isimlerle filan alınamayacak bir şey eksik: Ruh. Ama enteresan olan şey filmin bize satmak istediği şeyin de bu olması...

Bu kez New York seçilmiş ana mekan olarak... New York'un özellikle de Times Meydanı'nda yapılan Noel kutlamaları meşhurdur zaten. Nasıl olmuş da bugüne kadar o kutlamanın merkezi olan ışıklı topun hikayesi anlatılmamış, hayret ettik doğrusu!

Aslında yapılan da öyle ahım şahım bir şey değilmiş anlaşılan. Işıklarla aydınlatılan bir küreyi gerisayım ile indiriveriyorlar. Aşağısı da tam bir curcuna... Herkes o küreye bakıp alkışlıyor, sonra polis kutlama yapan kızlarla öpüşüyor, herkes birbirine sarılıyor... İnsan o ünlü 'New York Noel'i bu muymuş diye üzülüyor doğrusu...

Aldığı Oscar'lara rağmen oynayacak başka film bulamayan Hilary Swank, Times Meydanı'ndaki ışıklı topun indirilmesinden sorumlu müdürü oynuyor mesela! En büyük sorunu ya küre inerken tutukluk yaparsa! Bak sen şu işe ki yapıyor da!

Michelle Pfeiffer çalıştığı renkli işten (müzik dünyasının dev plak şirketlerinden biri) çok sıkılmış, yılbaşı günü artık dayanamayacağına karar verip istifa ediyor... O gün kendisine zarf getiren kuryeci çocuktan (Zac Efron) bir parti davetiyesi karşılığında hayatta en çok yapmak istediklerinin listesini gerçekleştirmekte kendisine yardımcı olmasını istiyor... Bu ne?! Nasıl bir hikayedir bu?

Jon Bon Jovi, Times Meydanı'nda konser verecek Jensen adlı ünlü bir şarkıcıyı oynuyor.

Göründüğü her sahnede üzgün bir köpek yavrusu gibi Katherine Heigl'in canlandırdığı şef aşçının peşinde dolanıyor. Eski aşkıymış da kızı yarı yolda bırakmış! Şarkı söylemediği her an mutfağın bir yerinden kadrja giriyor... Bir vokalisti var ("Glee" ekibinden Lea Michele) konsere gideyim derken kendisini Noel'e inanmayan ve bunu son derece karikatür hareketlerle tarif eden sevimsiz Ashton Kutcher'la bir asansörde kitliyor. Sonra anlıyoruz ki adam karikatüristmiş bir de!

Tabii ki aşka inanmayan, Noel'e inanmayan filan gibi karakterlerin olduğu filmlerden biridir bu. Bir tane de müzmin bekari olacak. Josh Duhamel koştur koştur yetişmeye çalışıyor, geçen yıl aynı gece tanıştığı kadınla belki aynı yerde gene buluşmaya söz vermişlermiş! Aman çok romantik...

Sarah Jessica Parker 15 yaşındaki kızını o gece meydanda yalnız bırakmak istemiyor ama kız (Abigail Breslin) beğendiği çocukla o gece öpüşmek zorunda! Meydana bakan hastanede ise ölmeyi bekleyen Robert De Niro'nun son bir isteği var. Işıklı kürenin inişini görmek! Ona arkadaşlık eden Oscar'lı Halle Berry ise Irak'a demokrasi götürün yağız kocasıyla internette hasret gideriyor... Biz de bu filmin 'kahraman siyah'ı nerede diyorduk... Irak'ta çıkınca tam oldu...!

Bebek bekleyen iki çiftin aynı hastanenin yeni yılda doğacak ilk çocuğa vereceği para ödülü için verdikleri mücadele en doğurgan hikaye olmasına rağmen o kadar lüzumsuz bir içerikle anlatılıyor ki şaşırıp kalıyorsunuz...

Sonuçta bu tip çok hikayeli filmlerin en iyisi "Aşk Her Yerde"nin (Love Actually) onda birini bile başaramayan, Marshall'ın herhangi bir yönetmenlik başarısı dahi gösteremediği, yirmiye yakın yıldız oyuncuyu bozuk para gibi harcadığı, kuru, ışıltısız ve hayli zorlama bir 'safları sıklaştıralım' filmi olmuş "Yılbaşı Gecesi"...

Filmin en samimi performansı Jon Bon Jovi'nin hikayesindeki yan karakterlerden biri olan Ava'yı oynayan Sofia Vergara...

Jon Bon Jovi bir ara iyi bir oyuncu sayılırdı... Geçip giden yıllar bu yeteneğini alıp götürmüş anlaşılan...

ORJİNAL ADI New Year's Eve
YÖNETMEN Garry Marshall
OYUNCULAR Hilary Swank, Robert De Niro, Michelle Pfeiffer, Halle Berry, Jon Bon Jovi, Jessica Biel, Josh Duhamel, Sarah Jessica Parker, Zac Efron, Ashton Kutcher
YAPIM 2011 ABD
SÜRE 118 dk.
DAĞITIM Warner Bros.

Siz hiç bir 'iyi hisset' filminden kötü hissederek çıktınız mı? Onca yıldız ismi kadrosunda barındıran "Yılbaşı Gecesi" bunu başaran bir film işte...

YENİ YIL

ORJİNAL ADI Hjem Til Jul

YÖNETMEN Bent Hamer

OYUNCULAR Arianit Berisha,

Sany Lesmeister, Nadja Soukup

YAPIM 2010 Norveç-Almanya-İsveç

SÜRE 90 dk.

DAĞITIM M3 Film (Bir Film)

Film, gücünü,
merhametten ve iflah
olmaz bir romantiğin
kara borçlu Noel
melankolisinden alıyor.

HER YENİ YIL AYNI DİR, ACISIYLA TATLISIYLA BİRİ BİTER, DİĞERİ beklerken ne olursa olsun bir zerre de olsa ümitle besler. Norveçli yönetmen Bent Hamer her koduyla duygusal bir Noel çeşitlemesi sunuyor. Her Noel teması gibi "Yeni Yıl" da esasen bir 'eve dönüş' filmi. Küçük karlı kasaba, Skogli'de karşımıza çıkan donuk yüzlü birçok karakterin amacı bu: Kendi kısa öykülerinde Noel yalnızlığıyla, onun telaşlı sıkıntısıyla mücadele ederken evlerinin yolunu bulmak.

Arabasıyla hasta görmeye giden, baba adayı doktor Knut; evliliğinin çökmesi üzerine bunalıma girmiş, çocuklarını görmek için Noel Baba kılığında gizlice eski evine girmeye çalışan arkadaşı Paul; ailesinin Noel kutlamadığı yalanını söyleyerek Müslüman arkadaşı Bintu ile takılmak isteyen küçük Thomas; Noel'den sonra karısından ayrılacağı sözünü veren sevgilisiyle tutkulu bir geceye hazırlanan metres Karin; Noel için eve gitmeye kararlı olan ve bu yolculuğu sırasında çocukluk arkadaşıyla karşılaşan ayyaş Jordan... Bu tiplerin yolları mizah ile trajedi

arasında buluşurken filmin bildiğimiz kesişen insancık öykülerinden mürekkep üstüncörü dramların lanetine uğrayacağından korkuyorsunuz.

Ama film ne yapıp edip ipleri birbirine bağlarken, büyük resmin parçalarını yerine vidalarken büyüyor, zenginleşiyor, anlamlaşıyor. Dengeli geçişlerle ilgisini bir öyküden diğerine aktarırken hiçbirini gözden kaçırmıyor, kuru ve ince nüktesiyle size ara tonlarda bir alan bırakıyor. Tüm ekranı kaplayan beyazla, kuzey ışıklarının altında çekilen film bizi neredeyse sessiz sinemaya davet edecek kadar kelimesiz geçen etkileyici oyunculuğu, John Erik Kaada'nın orkestra müziğiyle odamızı yavaş yavaş bir odun gibi ısıtıyor. "Yeni Yıl", Hamer'in "O'Horten" ve "Factotum"u gibi merhametten alıyor gücünü. İflah olmaz bir romantiğin kara borçlu olan Noel melankolisinden yahut! 🎬

John Christian Rosenlund imzalı, Noel hassasiyetini göz kamaştıran renklerle aktaran sinematografisi.

Hikayedeki Müslümanla Hristiyan, Sırpla Arnavut birliktelikleri biraz fazla ırk ve din ötesi bir hesap hissi veriyor.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

SIHIRLİ OYUNCAKLAR

ORJİNAL ADI The Nutcracker
YÖNETMEN Andrei Konchalovsky
OYUNCULAR Elle Fanning, Nathan Lane,
 John Turturro, Frances de la Tour,
 Richard E. Grant
YAPIM 2010 İngiltere-Macaristan
SÜRE 110 dk.
DAĞITIM Pinema (r Film)

Hikaye bir türlü kendisine gelemiyor, Mary'yi içine soktuğu dünya büyü bir hal alamıyor.

PYOTR İLYİÇ ÇAYKOVSKI'NİN BESTESİ ÜZERİNE 1800'LERİN SONLARINDA Marius Petipa ve Lev Ivanov tarafından koreografisi hazırlanan bir bale olan Fındıkkıran'ın librettosu ise E.T.A. Hoffmann'ın hikayesi The Nutcracker And The Mouse King'den uyarlanmıştır. Eser ilk çıktığı dönemde bir ilgi görmese de, 20. yüzyılın ortalarından itibaren itibar kazandı.

Ekrana genellikle animasyon olarak uyarlanan Fındıkkıran'ın son ve modern uyarlaması "Sihirli Oyuncaklar" adını taşıyor. 1960'lardan beri film çeken Rus kökenli yönetmen Andrey Konchalovskiy ("Deliler Evi/Dom Durakov", "Tango Ve Cash/Tango & Cash"), işin dans kısmıyla ilgilenmeyen ve teknolojik yeniliklerin imkan sağladığı şekilde hayal gücüne fazlasıyla yer açan bir uyarlamaya imza atıyor diyebiliriz.

1920'lerin Viyana'sında geçen hikayede ailesi Noel gecesini bir konsere giden ve bu konuda mutsuz olan Mary ve afacan kardeşi Max, amcaları Albert'ın getirdiği hediyelerle avunurlar. Albert'ın Mary'ye verdiği oyuncak fındıkkıran ise özeldir. Mary'nin

üstüne titrediği bu oyuncak kısa süre sonra onunla konuşmaya başlar. Fındıkkıranın şehirden sürülmüş ve büyüyle bir oyuncağa dönüştürülmüş bir prens olduğu ortaya çıkar. Mary, fındıkkıranla birlikte kendisini hiç bilmediği bir dünyayı keşfederken bulur.

Sigmund Freud ve Albert Einstein referanslarına da sahip bu hikayenin modern uyarlamasının aksamadığı söylenemez. 3D çekimlerin tamamen işlevsiz olduğu film, çocuk filmi kategorisi içinde de çekici değil.

Hikaye bir türlü kendisine gelmiyor, Mary'yi içine soktuğu dünya büyü bir hal alamıyor. Eski moda masallardan fırlamış ülkesini kaybetmiş prens hikayesi de günümüzde iç sıkıcı bir hal alıyor. John Turturro ve "Withnail Ve Ben"i Richard E. Grant'in yetenekleri de filmde çarçur ediliyor.

Albert Amca'nın "Dünyada hiçbir şeyi anlamak, gelir vergisini anlamaktan zor değildir" esprisi muhteşem.

Türkiye'de bir yıl gecikmeli gösterilen filmin dublajının felaket olması bir yana şarkıların çevrilmemesi de anlaşılır gibi değil.

İÇİNDE YAŞADIĞIM DERİ

KAÇIŞ

SİHİRLİ OYUNCAKLAR

YILBAŞI GECESİ

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
GELECEK		★★★			★★	
İÇİNDE YAŞADIĞIM DERİ		★★★★		★★★★	★★★★	
KAÇIŞ		★★				★★
SİHİRLİ OYUNCAKLAR		★★				
YENİ YIL		★★★★				★★★★
YILBAŞI GECESİ				★	★	★★
ACI TATLI TESADÜFLER		★★★★		★★★★		
ACIMASIZ TANRI				★★★★	★★★★	★★★★
AŞK VE DEVRİM		★★	★★★★		★★	
AY BÜYÜKEN UYUYAMAM		★	★	★	★	
BİSİKLETLİ ÇOCUK	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
GÖREVİMİZ TEHLİKE 4	★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★
İZ			★★		★★	★★★★
JANE EYRE	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	
KATİL KÖPEK BALIĞI		★★				
KAZANMA SANATI	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★
LABİRENT	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	
MİKROFON					★★★★	
NAR		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
SHERLOCK HOLMES: GÖLGE OYUNLARI	★★	★★	★★	★★	★★	
SÜMELA'NIN ŞİFRESİ: TEMEL		★		★		
YANGIN VAR		★★★★		★★	★★	
KÖPEKLER (2011)		★★★★		★★		
MILK	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★
SENİ SEVİYORUM PHILLIP MORRIS		★★★★				

MÜFTÜYÜ HAKLI ÇIKARTAN NOEL BABA'LAR

Keşan Müftüsü'nün "Adam olsa, evlere bacadan girmezdi" dediği Noel Baba'ya ters köşeden yaklaşan, kanlı bıçaklı, silahlı soygunlu, travmatik ve psikolojik, dört film...

CADDELERİN VE ALIŞVERİŞ MERKEZLERİNİN SÜSLENİP IŞIKLANDIRILDIĞI SIRADAN BİR YILBAŞI ÖNCESİNDE KEŞAN Müftüsü Süleyman Yeniçeri'nin Noel Baba'yı 'adam yerine koymayan' sözleri, kendi çapında gündem yarattı bildiğiniz üzere. Müftü aynen şöyle dedi: "Noel Baba evlere baca ve pencereden giriyor. Ama bizim dinimize göre doğru dürüst birisi olsa kapıdan girerdi. Bizde kapıdan giriliyor. Kuran-ı Kerim'de; 'Evlere kapıdan girin' deniyor."

Dini vurgularından biraz arındırılarak hafiften espiyle söylene Anadolu mizahının modern örneklerinden birini oluşturabilecek bu sözler nedeniyle Yeniçeri hakkında soruşturma başlatılmış olması da ayrı bir mizah konusu elbette. Ama geyiklerden ve çoluk çocuğa hediye vermekten hoşlanan bu sevimli ve beyaz sakallı ihtiyar herkesin aynı oranda sevmeyişi de bir kez daha anlaşılmış durumda.

İşin 'en geyik' kısmı ise klasik "Noel Baba ve yılbaşı, Hristiyan kültürüdür" lafından kaynaklanıyor bana sorarsanız. Bu yaklaşımın, Irak'ta, Afganistan'da, Libya'da, Suriye'de Müslümanlara karşı 'Haçlılarla' ittifak yapan bir hükümetin müftüsünden gelmiş olması da ayrı bir garabet neresinden bakılsa...

Her neyse, madem sözü Noel Baba'nın dürüst bir adam olup olmadığından ve herkes tarafından sevimlik zorunda olmadığından açtık, bulunduğumuz yer itibarıyla sinemaya bağlamak durumundayız!

Örneğin, Elia Suleiman'ın 2002 yapımı "Kutsal Direniş" (Yadon Ilaheyya) filminin açılış sahnelerini hatırlar mısınız? Bir grup Filistinli genç, Nasıra-Nazareth tepelerinde Noel Baba'yı kovalamaktadır. Sırtındaki sepet tika basa hediye paketleriyle dolu olan Noel Baba, kan ter içinde peşindekilerden kaçarken, paketleri de döker saçır. Sonunda kıştırılır... Yavaş yavaş kameraya

doğru döner; kalbinden bıçaklanmıştı. Filistinli gençler tarafından kovalanıp bıçaklandığına göre kim bilir hangi eve bacadan girmeye çalışmıştır Noel Baba bilemeyiz ama pek dürüst biri olmadığına rahatlıkla inanabiliriz!

Şimdi de iki yıl öncesine gidelim; üstat John Frankenheimer'in (1930-2002) son sinema filmi olma özelliğini taşıyan "Soygun" (Reindeer Games), müftünün hiç haz etmeyeceği Noel Babal'ar çıkarmıştı karşımıza. Noel Baba kıyafetleri giyen soyguncu takımı, kendilerine 'Noel Baba'nın cinleri', 'Noel Baba'nın cüceleri' falan deyip, birbirlerine "Bir baca bulup içine düşsen" türünden espriler yaparlar. Noel döneminde tüketimin birkaç kat arttığını belirten gazete haberlerinden hareketle İkinci Noel'in perakende tüketimi daha da artıracığını söyleyip tüm ABD'ye ilginç bir öneride bulunurlar. Ben Affleck, Charlize Theron, Garry Sinise gibi kalburüstü oyuncuların yer aldığı filmin sonunda soygun paraları değişik posta kutularına dağıtılır. Noel Baba, "Pis işler yaptığımı aldırma, aslında çok iyi biriyim" demektedir bir bakıma ama Keşan Müftüsü'nün gözüne girmesi mümkün değildir.

Gelelim çok daha kanlı örneklerle... Lewis Jackson'ın 1980'de çektiği ve "Noel Baba dehşet saçıyor!" kulvarının şahıkası kabul edilen "Christmas Evil" (ya da "You Better Watch Out"), Noel Baba'dan nefret etmenin en tuhaf gerekçelerinden birini dillendirir. Adamımız Harry, Noel Baba'dan Keşan Müftüsü'nden yirmi kat daha fazla nefret etmekte, tiksirmekte, iğrenmektedir, çünkü çocukluğunda Noel Baba'yı annesiyle aynı yatakta 'iş üstünde' görmüştür. Annesinin Noel Baba'yla sevişerek babasını aldattığını düşünmüş, şok geçirmiş, durumu travmatik bir hal almıştır. Oysa annesiyle aynı yatakta olan şahıs, Noel Baba kostümü giymiş babasından başkası değildir ama Harry durumdan habersizdir. Noel Baba'dan nefret eden ama bilinçaltı oyunları sonucu

bir yandan da Noel Baba gibi olmak isteyen genç adam, bir gün kırmızı-beyazlı elbiseyi giyer, külahı takar, heybeyi sırtına atar ve önce bir geyik öldürerek kan dökmeye başlar. Hediye dağıtır gibi insan öldürecektir...

"Christmas Evil" çağrışımlarıyla yüklü, devam filmleri çekilerek bir seriye dönüştürülen "Silent Night, Deadly Night" da Noel Baba kılığına girerek ölüm saçan soğukkanlı psikopat katille burun buruna getirir seyirciyi, ki savunmasında elini kuvvetlendirmesi açısından Keşan Müftüsü'ne öncelikle seyretmesini tavsiye edeceğim film budur. 1984 yapımı filmin erotizm dozu biraz yüksekçedir ama Noel Baba'nın pek dürüst bir adam olmadığını kanıtlama dersleri için kesinlikle iyi bir başlangıç sayılır.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

FURYO

Japon Yeni Dalgası'nı yaratan yönetmenlerden Nagisa Oshima'nın imzasını taşıyan "Furyo" (1983), David Bowie, Takeshi Kitano, Ryuichi Sakamoto, Tom Conti'li harika bir kadro ve büyüleyici müzik çalışmasıyla, benzersiz bir 'İkinci Dünya Savaşı-Esir Kampı' hikayesi anlatıyor.

SAVAŞ SONRASI JAPON SİNEMASININ MODERNİST KANADININ TEMSİLCİLERİNDEN YASUZO MASUMURA (1924-1986),

"Japon sineması özgürlüğün yok edilmesini betimler" demişti. Masumura'ya göre Japon sinemacılar, tam anlamıyla ne özgürlüğün ne de bireyin var olduğu güdümlü bir toplumun heyecanlarını ve duygularını yansıtmaya çalışıyor, bu topluma hapsedilmiş insanların, egemen ilişkilerin altında ezilenlerin iç çelişkilerini dile getirmekle yetiniyordu.

Masumuro'nun ölümünden üç yıl önce çekilen ve 1986'da sinemalarımızda "Furyo" adıyla gösterilmiş olan "Mutlu Noeller Bay Lawrence" (Merry Christmas Mr. Lawrence), hem bu kalıpları tekrarlayan, hem de ilginç biçimde oynayan ve neticede radikal tavırlarla aşan bir çalışma. 1959'dan itibaren "Japon Yazı, Çifte İntihar"dan "Duygu İmparatorluğu"na, "Genç Bir Hırsızın Güncesi"nden "Tutku İmparatorluğu"na kadar geniş bir yelpazede Japon Yeni Dalgası'nı yaratan çok önemli filmlere imza atan Nagisa Oshima, bize bir yandan bu "özgürlük yokluğunu" gösteriyor, bir yandan da ünlü Japon geleneklerine karşı büyük bir başkaldırı gerçekleştiriyor. Masumuro'nun söz ettiği her şey var neredeyse "Furyo"da: Açık ve gizli esaret, güdümlü ve kontrollü bir kitle, ezilenlerin iç çelişkileri, özgürlük arayışı...

En başta dile getirmek istediğim ciddi bir iddiam var: "Furyo", kesinlikle en az yedi (7) kez seyredilmesi gereken bir film. Her seyredişte kendisini adeta gizemli biçimde yeniden üreten, keskin ve çok sert zıtlıklarla örülü bir hikâye anlatmakla birlikte alabildiğine sakın üslubuyla insanı büyüleyen bir klasik var karşımızda. Askerlik, esaret ve

otorite, erkeklik ve eşcinsellik, aşk ve nefret, Doğu ve Batı, İngilizler ve Japonlar gibi, ilk bakışta da son bakışta da birbirlerine hayli mesafeli kavramları usul usul bir anlatımla ve yer yer görkemli bir 'orkestrasyonla', yer yer de 'haiku' yapısıyla sunan, çok ama çok farklı bir film "Furyo"... Yönetmen Nagisa Oshima, oyuncular David Bowie, Ryuichi Sakamoto, Tom Conti, Takeshi Kitano ve gene Sakamoto'nun imzasını taşıyan müzikler için birer kere ve bir kez de tümü için... Evet, toplam yedi ediyor!

"Bir harakiri görmeden Japon halkını anlayamazsınız" önermesiyle ve bir harakiri gösterisiyle açılan film, seyirciyi İkinci Dünya Savaşı'nın tüm şiddetiyle sürmekte olduğu 1943 yılına, Cava'da İngiliz savaş esirlerinin tutulduğu Japon kampına götürüyor. Hükmedenlerden Japon Yüzbaşı Yono ve Çavuş Hara ile hükmedilenlerden Albay Lawrence ve Binbaşı Celliers'e odaklanan, ama bu dört kişinin kendi aralarındaki tuhaf ilişkiye de ayrıca özel önem veren "Furyo", sinema tarihindeki tüm esir kamplarından çok başka bir mekan ve atmosfer çiziyor. Yono ile Hara, düşmanlarına açık bir askeri nefret yöneltmek ile dinsel-geleneksel davranış biçimleri ve askeri şeref ölçütleri arasında bocalıyorlar. Japonca bilen ve Japon kültürüne hayran olan Lawrence ile ırkçılık damarı bulunan, biraz da suçluluk duygusu içindeki kibirli Celliers de Japonlardan nefret etmemek için zorluyorlar kendilerini. İngilizlere göre Japonya 'huzursuz insanlar memleketi' ve hele de bir esir kampında hiç kimsenin can güvenliği yok; çünkü Japonlar 'her an topluca delirebilirler!' Örneğin Yono, Celliers'in bir 'kötü ruh' olduğuna inanmakta... Her karakterin, karşısındakinin çekimine

kapılıp gitmemek için daha önemsiz konumdaki başkalarına sıkı sıkıya tutunduğu ve kimin aklı başında kimin değil, asla belli olmadığı bir ilişkiler yumağını elimize tutuşturuyor Oshima.

Laurens van der Post'un otobiyografik romanı "The Seed and the Sower"dan uyarlanan "Furyo", felsefi ve duygusal anlamlarıyla ve Çavuş Hara'nın ağzından duyduğumuz, "Hepiniz homoseksüellikten korkuyorsunuz... Bir samuray asla korkmaz!" gibi unutulmaz vecdeleriyle seyirciyi provoke eden, görsel-işitsel kışkırtmalarla dolu, sırtını Fransız Yeni Dalgası'na yaslamış bir film.

Daha evvel Nicolas Roeg'in "Dünyaya Düşen Adam"ı (1976) ve Tony Scott filmi "Açlık" (1983) sayesinde çok değişik bir oyunculuk karizması olduğunu iyice anladığımız David Bowie'nin müthiş bir performans gösterdiği "Furyo"da sözcüklerle anlatılamayacak oyunculuk gösterisi ise Çavuş Hara rolündeki Takeshi 'Beat' Kitano'dan geliyor. Artık dünya sinemasının en sıra dışı ve dikkat çekici yönetmenlerinden biri olma mertebesindeki Kitano, göründüğü her sahnede, ama özellikle de finalde hedefi tam on ikiden vuruyor. Baştan sona hikayeye hizmet ve eşlik eden unutulmaz müzikleri ve Yüzbaşı Onoi rolü için de Ryuichi Sakamoto için ne söylesek övgü olur. Oyunculardan söz etmişken, çok farklı iki oyunculuk ekolünü harmanlayan ve neredeyse yeni bir ekol yaratan Oshima için de bir kez daha alkış...

Kısacası, her plan ve sahnede Oshima'nın öznel iradesinin yansıdığı, sıradan ve görkemli, şiirsel ve kaba, yarı dramatik ve komik ahlak tasvirleriyle büyük bir tutarsızlığa vurgu yapan, sekizinci kez seyrettiğinizde de asla bıkmayacağınız bir başyapıt "Furyo". ■

ARKA PENCERE YAZARLARINDAN 2011'İN EN İYİ 11'İ

Yerli yabancı toplam 290 filmin vizyona girdiği 2011 yılını geride bırakırken, Arka Pencere'de eleştirilerini okuduğunuz 27 'Çok Bilen Adam'ın oylarıyla yılın en iyi 11 filmini belirledik.

T EREDDÜTSÜZ PİYASANIN EN GÜÇLÜ SİNEMA YAZARI KADROSUNU BİR ARAYA GETİREN ARKA PENCERE, 2010 SONUNDA

olduğu gibi yine geride bıraktığımız yılın değerlendirmesini yaptı. Yayın kurulumuz ve yıl boyunca dergide yazılarını okuduğunuz eleştirmenlerin oylarıyla, 290 film arasından 'en iyi filmler' belirlendi. İlk 11'i zaten sayfalarımızda göreceksiniz. 12'nciden itibaren sırayla gidersek "Zoraki Kral" (The King's Speech), "Çölde Kutup Ayısı" (De Helaasheid Der Dingen), "Saç", "Gerçeğin Parçaları" (Winter's Bone), "127 Saat" (127 Hours), "Biutiful", "Dövüşçü" (The Fighter), "Tehlikeli İlişki" (A Dangerous Method) ve "İçinde Yaşadığım Deri" (La Piel Que Habito) ilk 20'yi tamamlayan yapıtlar oldular. Yılın en iyi filminin Türk Sineması'ndan çıkması da ayrı bir önem taşıyor elbette.

1 BİR ZAMANLAR ANADOLU'DA
"Nuri Bilge Ceylan, "Bir Zamanlar Anadolu'da"yla saygıdeğer sinemasına yeni bir halka ekliyor, buna hiçbir itirazımız yok. İzleyeni fazlasıyla düşündürme eğilimini bir miktar törpüleyip, 'genel'e yaklaşma çabasının öne çıktığı bu 'yeni' NBC sineması, şimdilik 'denge'yi tam anlamıyla kurmuş değil, bunu da söylememiz gerek. Ercan Kesal'ın senarist kimliğiyle kadroya dahil olduğu "Üç Maymun"dan itibaren özellikle diyaloglarda akıcılığı sağlayan Ceylan, 'düşün' boyutundaysa kendini bir miktar arka plana atmış gibi görünüyor. Ancak bu geçişten zamanla büyük kazançlar elde edeceğineyse kuşumuz yok. Dengeyi tam olarak kurduğu noktadaysa, şimdiden 'auteur'lüğü tescilli yönetmenin bambaşka bir boyuta fırlayacağını söylemekse müneccimlik sayılmamalı..." **Murat Özer**

*Eleştirinin tamamını 100. sayıda bulabilirsiniz.

2 BİR AYRILIK (JODAEIYE NADER AZ SIMIN)
"Dinî kuralların, toplumsal baskıların insanların hayatında nasıl domino taşları gibi kademe kademe yıkıma neden olabileceğini gösteren bir film "Bir Ayrılık". Bu kural ve baskıların arkasından dolanmak için söylenen beyaz yalanların birbirini izlediği, her bir yalanla ise ilişkilerin daha da karardığı bu toplumsal yapı neresinden bakarsanız bakın sağlıksız işliyor. Sadece karı ile koca arasında değil, anne ile kız, baba ile kız, işveren ile çalışan, otorite ile vatandaş arasında da birbirlerinin gözünün içine baka baka yalan söylenebilen, belki de söylenmek zorunda kalınan bir ilişki düzeninden bahsediyoruz. Yönetmen bu süre boyunca 'kuşku'yu kusursuzca işliyor. Diyebiliriz ki, 'kuşku' temasını sinema tarihinde en iyi işleyen filmlerden biri..." **Burçin S. Yalçın**

*Eleştirinin tamamını 88. sayıda bulabilirsiniz.

3 HUGO

"Scorsese, "Hugo"yla bir devrin kapandığını ama kapanmaması gerektiğini anlatmaya çalışıyor. Yedinci sanatın öncülerine saygı duruşunda bulunuyor birçok sahnesi ve karakteriyle. Georges Méliès'i merkeze koymasına karşın, Lumière kardeşler, Chaplin, Harold Lloyd, Buster Keaton gibi sessiz sinema efsanelerine de yer veriyor. Özellikle Lloyd'un "Safety Last!"ına özel köşe açıyor, Hugo'nun saatlerle ilişkisine de böylece ekstra anlamlar yüklüyor. Hugo'nun, Méliès'in evlatlık kızına hediye olarak bu filmi izletmesiye iyice damarımıza basıyor, sinema sevdamızı tetikliyor, nefesimizi kesiyor. Çoğunlukla kendisinden ziyade kitleler için sinema yapan Scorsese'nin bu kez 'kendisi gibiler' için çabaladığını görüyoruz..." **Murat Özer**

*Eleştirinin tamamını 110. sayıda bulabilirsiniz.

4 SİYAH KUĞU (BLACK SWAN)

"Aronofsky'nin baleyi zarif bir şeyden çok, neredeyse mazoşizme varan fiziksel bir çaba olarak gösterme çabası aşikar. Portman'ın yüzünde, yaptığı işten aldığı keyfi değil, çektiği acıyı görüyoruz çokluk. Natalie Portman tümüyle kendisine adanmış filmde muhteşem oynuyor. Hollywood'daki tüm oyuncuların Oscar kokusu alacağı bu alabildiğince fiziksel rolde, Portman yüzünü de en az vücudu kadar iyi kullanıyor. Peşini bir türlü bırakmayan kameranın varlığından da beslenerek huzursuz karakterini, ikircikli ruhunu filmin her anında hissettiriyor. Aronofsky yalnızca kamerasını kullanarak roman kahramanı derinliğinde bir karakter ortaya koyarken, Natalie Portman da yönetmenin elini fevkalade güçlendiriyor." **Talip Ertürk**

*Eleştirinin tamamını 70. sayıda bulabilirsiniz.

5 ÖMRÜMÜZDEN BİR SENE (ANOTHER YEAR)

"Mike Leigh, bir an bile tökezlemeyen filmografisinin şimdilik bu son halkasıyla sıradan hayatların göbeğindeki 'gizli faşizm'i açığa çıkarma çabası içine giriyor. Filmiyle yukarıdaki görüşü görünür kılan yönetmen, bir yıl (dört mevsim) içinde olup biten hikayede bir avuç karakterin 'değişmeyen' yazgılarına gözünü dikeyor. Üst orta sınıf Londralı bir çift olan Tom ve Gerri (isimleriyle şaka konusu olabiliyorlar), hikayenin mutluluk boyutunu temsil ediyorlar. Karşılarına alıp ezdikleri karakterlerse, Gerri'nin iş arkadaşı Mary, Tom'un yakın arkadaşı Ken ve Tom'un 'acılı' ağabeyi Ronnie... Tom ve Gerri'nin postallarını cilalama işiniyse oğulları Joe üstleniyor, mutsuzluğun üzerinde daha rahat tepinebilirler diye..." **Murat Özer**

*Eleştirinin tamamını 85. sayıda bulabilirsiniz.

6

7

8

6 BİSİKLETLİ ÇOCUK (LE GAMIN AU VÉLO)

"Babasının başka birine sattığı, Samantha'nınsa yeniden satın alıp ona verdiği, sokak çocukları onu çaldığında ortalığı darmadağın ettiği bisiklet, çocuk için 'sessiz bir arkadaş' gibi duruyor burada. Çevresinden ona yansıyan, kendisinin de çevresine hissettirdiği güvensizliği kıran yegane şey oluyor bisiklet. Ona sahip olduğu sürece ayakta kalabileceğini, kaybettiğinde ise yerle bir olacağını düşünüyor Cyril. Kendisine pek de 'adaletli' davranmayan hayattan kaçış için de kullanabileceğini sanıyor bisikleti. Finale doğru, başka bir bisikletle Samantha'nın da ona eşlik ettiği sahnedeyse şunu düşünüyoruz: Cyril, kalıp mücadele etse de, kaçmaya kalksa da kendisiyle birlikte hareket edecek bir 'insan' buluyor en nihayetinde..." **Murat Özer**

*Eleştirinin tamamını 112. sayıda bulabilirsiniz.

7 HAYAT AĞACI (THE TREE OF LIFE)

"Filozoflar öteden beri basit sorulara zor yanıtlar aramışlardır. Doğru nedir? İyi nedir? Hayatın anlamı nedir? Bu ve bunun gibi binlerce belirsizliğin, soyut kavramın fikirsel karşılığını aramaya koyulmuşlardır. Malick ise kafasındaki felsefi soruların yanıtlarını sinemayla arıyor. Kimilerine yüzeysel, sıkıcı gelecek derin Amerika'daki bu çekirdek aile portresi hem bu ataerkil yapının açmazlarını sergiliyor hem de bu ataerkil yapının üzerinde biçimlendiği dinî ve ekonomik düzene dair sert sözler söylüyor. İnsanın içten içe yaşadığı ikilemleri bir Dostoyevski romanı hacminde görselleştiriyor. İnsan denen varlığın Evren'de ufak bir nokta olduğunu asla unutmaması gerektiğine dair çarpıcı hatırlatmalar yapıyor." **Burçin S. Yalçın**

*Eleştirinin tamamını 109. sayıda bulabilirsiniz.

8 İÇİMDEKİ YANGIN (INCENDIES)

"Filimde yer alan bir başka Radiohead parçası ise 'Like Spinning Plates'... Meraklısı 'Amnesiac' albümündeki bu parçanın 'tersten' okunarak söylendiğini hatırlar. Filmin de kurguda olayın akışını tersine çevirmesi, anlatımı altüst ederek yapboza benzetmesi, yönetmenin şarkıdan nasıl etkilendiğini de açık ediyor. Filmin görselliği üzerine de hayli kafa yorulmuş. Sözgelimi Lübnan'daki otobüs katliamı sahnesindeki açılar, yahut iki kardeşin ana rahmine düştüklerini öğrendiğimiz anda, bugünkü yetişkin halleriyle cenin pozisyonunda havuza beraber atlamaları gibi geçişler, etkileyici sinemasal anlar olarak belleğimize kazınıyor. Anne Nawal Marwan rolündeki Lubna Azabal, kuşkusuz filmin en büyük kozu..." **Okan Arpaç**

*Eleştirinin tamamını 79. sayıda bulabilirsiniz.

9 BENİM ADIM AŞK (IO SONO L'AMORE)

"Film, dolambaçlı bir yol izlese de aşkı anlatıyor. Aşkın, diğer tüm değerlerin önünde, ötesinde bir şey, bir mucize olduğunu... Âşık olmak, güçlü olmaktan, zengin olmaktan, aile olmaktan, her şeyden yeğîn; karşısında hiçbir ihtimal duramaz diyor. Bunu da alabildiğine görkemli bir şekilde yapıyor. Film, bir yana, artık imrenmekten de öte hayranlık uyandıran bir zenginliği ve aristokrasiyi koyuyor. Bu mertebeye, ne yaparsak yapalım, ne kadar paramız olursa olsun bir batında erişmemizin mümkün olmadığını vurguluyor. İktidarın devamlılığı için bireylerin sahip olması gereken özveriyi, yapılası fedakarlıkları sıralıyor. Bir nevi, toplumculuğu masaya yatırıyor. Diğer yana da aşkı, yani bireyselliği yerleştiriyor." **Cem Altınsaray**

*Eleştirinin tamamını 64. sayıda bulabilirsiniz.

10 AŞK VE KÜLLER (BLUE VALENTINE)

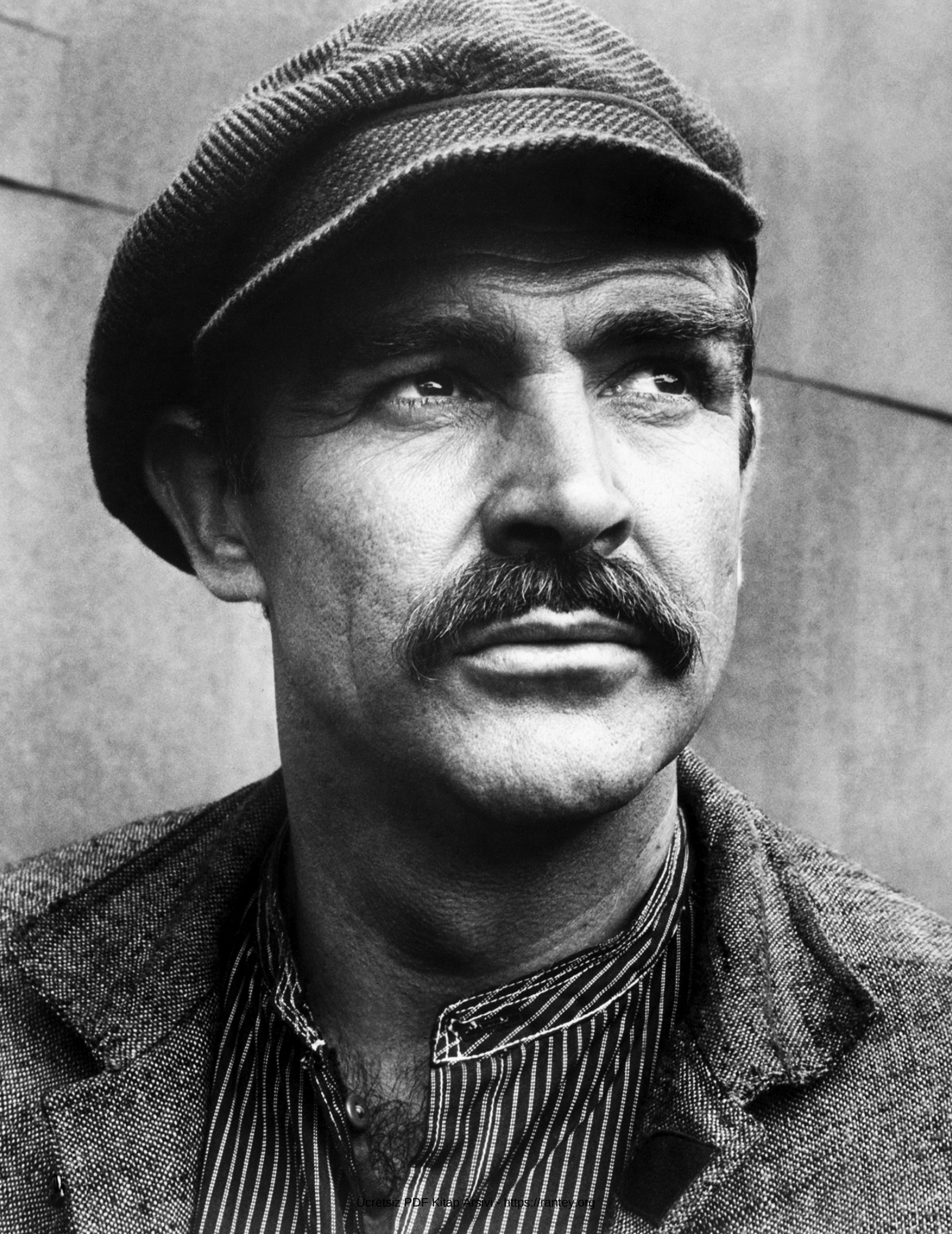
"Cianfrance yalnızca öyküsü veya ses kuşağındaki parçalarıyla değil, kullandığı film tercihleriyle de ilişkinin başını ve sonunu ayırıştırıyor. Çiftin ilişkisinin başını Super 16'nın grenli karelerine teslim etmesi Cindy ile Dean'deki hamlığı mükemmelen perdeye taşıyor. İkisindeki heyecanın, belki yüreklerindeki karıncalanmanın görsel karşılığı tam da bu olmalıydı. "Aşk Ve Küller" birçok açıdan Hollywood'un nice romantik komedide altın tepside bulunduğu yapay aşkların antitezi gibi. Onlar aşk konusunda gerçekdışılıklarıyla izleyicinin güvenli suları terk etmesine nasıl müsaade etmiyorlarsa, Cianfrance'ın filmi acı gerçekçiliğiyle izleyiciyi ateşe atmaktan hiç çekinmiyor." **Burçin S. Yalçın**

*Eleştirinin tamamını 89. sayıda bulabilirsiniz.

11 PARİS'TE GECE YARISI (MIDNIGHT IN PARIS)

"Filmde anlatılan, çok derinlikli bir hikaye değil, karakterler (halihazırda geçmişte yaşamış olanları dahil) çok karmaşık, ilişkiler çok iyi işlenmiş falan değil. Sadece, romantik nostaljik duygulara ilişkin olabildiğince eğlenceli bir film. Allen'ın en iyi filmleri, genelde seyirciden daha çok zekasını kullanmasını isteyen filmler oluyorsa, bu kez daha çok seyircinin entelektüel birikimi ile ilgileniyor. Hemingway'in sürekli cesareten bahsetmesi ya da sürrealizmin ustası Buñuel'in henüz çekmemiş olduğu filmini sorgulaması çok başarılı espriler. Dahası, 20. yüzyıl başlarının, belki insanlık tarihinin en önemli sanatçıları arasındaki kişilerin Woody Allen tarafından tasvir edilmesine tanık oluyoruz." **Çağdaş Günerbüyük**

*Eleştirinin tamamını 101. sayıda bulabilirsiniz.

İHANET

Martin Ritt'in sosyal içerikli dramı, maden işçilerinden oluşan gizli bir örgütün ve onların arasına sızmış işbirlikçi dedektifin öyküsünü titiz bir sinemayla anlatırken; 'sisteme' dair ne varsa kıyasıya eleştiriyor.

1 950'Lİ YILLARDA, CUMHURİYETÇİ PARTİ WISCONSIN SENATÖRÜ JOSEPH RAYMOND MCCARTHY'NİN BAŞLATTIĞI 'CADI AVI'NDAN

nasibini alan yönetmenlerden biridir Martin Ritt (1914-1990). Komünist olduğu ve komünist faaliyetlere karıştığı ileri sürülerek, kara listeye alınan Ritt'in, önemli filmleri arasında; üç Oscar ödüllü "Çılgınların Günahı"nı (Hud), "Haydut"u (The Outrage), "Utanç Duvarında Casusluk"u (The Spy Who Came in from the Cold), "Asi Kabadayı"yı (Hombre), "The Front"u, iki Oscar'lı "Norma Rae"yi ve 1989 tarihli son filmi "Stanley & Iris"i sayabiliriz. Bir de tabii 1970 yapımı "İhanet"i (The Molly Maguires)... Hak ettiği takdiri, ne eleştirmenlerden, ne de izleyiciden alabilen önemli bir filmidir "İhanet". Asla eskimeyecek bir yapımdır. Ritt'in sanatçı damarının ve dünya görüşünün öne çıktığı, ülkesinin; neredeyse koca dünyanın sosyo-politik sorunlarına eğilen, fazlasıyla sosyal içerikli bir 'sorumluluk'tur aynı zamanda film. Yaşanmış olaylara değinen hikâye, Arthur H. Lewis'in aynı adlı kitabından, yine bir Martin Ritt filmi olan, başrollerini Woody Allen ve Zero Mostel'in paylaştıkları, "The Front" ile Oscar adayı olmuş tecrübeli senarist Walter Bernstein tarafından uyarlanmıştır perdeye. (Bernstein'in da Mc Carthy'nin 'Amerikan aleyhtarı etkinlikleri soruşturma komitesinin' kurbanlarından biri olduğunu belirtelim.) Ritt ve Bernstein, her daim kanayan yaralardan birine çekerler dikkati: Ezilen sınıfın kadersizliğine... Öykü; 1876 yılında, Pennsylvania'nın bir madenci kasabasında geçer. Hayat oldukça zordur burada. Kömür işçileri, maden ocaklarında geçirmektedirler en güzel yıllarını. En kötü şartlarda

çalışmaktadırlar. Neredeyse bütün erkekler... En küçük oğlan çocuğundan, en yaşlısına dek... Madende geçen upuzun yıllar, sessiz insanlar haline getirir bu erkekleri. Filmde geçtiği gibi; 'kendi sesi bile olmayan insanlardır' onlar artık. Sessiz ölümler. Hiç olmamış gibi. Gömülürlerken bile tek bir takım elbisesi olmayan insanlardır filmin kahramanları. Henüz açılış sahnesinde, kendinizi içinde bulduğunuz madenden hiç 'çıkamayacak' gibi hissedersiniz. İşçilerin zorlu çalışma koşullarına tanıklık edersiniz. Diyaloga gerek bile görmeyen, filmin ilk jenerikleri belirmeden geçen ilk on dakika, izlediğimiz gerçeğin tonunu kazır zihnimize. Maden sahiplerinin ve sözde 'yasa koruyucu' emniyet güçlerinin şiddet, gözdağı ve zalimliklerine karşı başkaldıran militan kömür işçilerinden oluşan gizli bir örgüttür filme adını veren 'Molly Maguires'. İrlandalı göçmenlerden oluşur bu insanlar. Adlarını da, yıllar önce geldikleri memleketleri İrlanda'daki bir çeteden ödünç almışlardır. Ezilen, yok pahasına canlarını dışlerine takarak en zorlu koşullarda çalışmanın; karşılığında şiddet ve haksızlık görmenin bir sonucudur isyanları. Maden sahibi ve emniyet, bu gizli örgütün üyelerini ortaya çıkarmak için birçok ajan kullanmıştır. Bunlardan biri olan dedektif, işçilerin arasına karışıp önce onların güvenlerini, ardından kalplerini kazanır... Daha iyi bir hayat kurmak adına, okyanusu geçerek Yeni Dünya'ya ayak basan sürgünlerin ve göçmenlerin kurduğu Amerika'nın; bu insanlara vaat ettikleriyle, gerçekte verdikleri arasındaki büyük uçurumu, son derece titiz bir sinemayla işler Martin Ritt. Sean Connery ve Richard Harris'in başrolleri paylaştıkları etkileyici dramda, Samantha Eggar ve

'Shakespeare oyuncusu' Frank Finlay, zengin tatlar katarlar öyküye. Kimliğini gizleyen dedektifle, aşık olduğu madenci kızı, gittikleri piknikte; çocukluklarından bahsederler birbirlerine. 'Benim doğduğum yerde hiç yeşillik yoktu' der kadın. 'Ağaçlar bile kömür rengindeydi'. 'Ben başka yerde doğdum ama aynıydı her şey. Atlardan çaldığı yulaf ile yemek yapardı annem' der adam. Nerede doğarlarsa doğsunlar, alt sınıfın, işçi sınıfının öyküsü aynıdır işte ülkenin her yerinde. Adalet, sadakat, intikam, hırs, şüphe, aşk, dostluk, ahlak, hukuk, din, devlet, sınıf ve sistem üzerine ne varsa değinir Ritt. Kasabanın papazı da sisteme ses çıkarmaz. Dolayısıyla kilise de. Dürüstlük ve anlamını da sorgular usta yönetmen. 'Dürüstlük fakire göre değildir' der dedektif sevdiği kadına. 'Hukuku da satın alabilirsin, aynı ekmeğe alır gibi'. 'Hayır' der kadın. 'Hâlâ doğru ve yanlıştan söz edebiliriz'. 'Ne istediğin ve ona sahip olmak için ne ödediğindir mesele' der adam. 'Hayır, dahası var' diye cevap verir kadın da... Siyah beyaz çekmek istemiştir filmini Martin Ritt ama stüdyo da sistemin bir parçasıdır ve kabul etmez bu isteği. Sadece 'En İyi Sanat Yönetimi-Set Dekorasyonu' dalında Oscar adayı olan; kömürün renginin, kokusunun ve onu yer altından çıkaran emekçilerin çaresizliğinin sindiği büyük resim, Samuel Beckett'in ünlü sözündeki gibi biter çete elemanları için: 'Hep denedin, hep yenildin. Olsun. Yine dene, yine yenil. Daha iyi yenil'. Ruhunu sisteme ve onun getirilerine satmış müfettişe ise tekrar deneme şansı vermez Ritt. Onu madden değil ama ruhen öldürür, yok eder. İyi, güzel ve doğru biri olma yolunda son bir şans bulmuşken kaybeden ve karanlık, hain, kötücül tarafı seçenler yok olurlar çünkü...

SENİ SEVİYORUM PHILLIP MORRIS

DAHA ORTADA "BUDALA DEDEKTİF" (ACE VENTURA), "MASKE", "SALAK İLE Avanak" (Dumb & Dumber) gibi kendisine şöhret kapılarını açan filmler yokken; mimiklerini ve beden dilini lastik gibi kullanarak 7'den 70'e herkesi kahkahalara boğan bir stara dönüşmemişken, Jim Carrey 1992 yılında da 'eşcinsellik temalı' bir filmde iyi oyunculuğuyla dikkat çekmeyi başarmıştı. TV filmi olarak çekilen, yıllar önce paralı bir kanalda "Sır Tutsakları" adıyla gösterilen "Doing Time on Maple Drive", yemekte bir araya gelen klasik bir Amerikan ailesinin saatler ilerledikçe arızalarının ortaya dökülmesini, sağlam bir dram olarak ele alıyordu. Ve tabii asıl konu, kardeşlerden birinin eşcinsel olduğunu itiraf etmesiyle birlikte yaşanan şok ve sonrasında herkesin yalanlar üstüne kurduğu sahte hayatların bir fiske vuruşuyla çöküşüydü.

Jim Carrey, 17 yıl aradan sonra yeniden eşcinselliği merkeze yerleştiren ama bu defa konunun hakkını veren, başarılı bir sinema filmiyle karşımızda. Tahmin edileceği gibi ülkemizde 'içeriğinden' ötürü sinemalarda gösterime girmeyen film, doğrudan DVD'ye çıkıyor. Buna da şükür diyelim. Zira ortada salt 'eşcinsel sinema'nın ötesinde farklı açılımları olan, gerçek bir hayat hikayesi duruyor. Önce karısı ve çocuğuyla mutlu ama aynı zamanda 'sıkıcı' bir ideal Amerikan ailesi hayatı süren Steven Russell'la tanışıyoruz. Müşfik, işinde gücünde, zoraki de olsa karısıyla dua edip şükretmeyi bilen bir adam bu...

Fakat bu kısa girişin ardından Steven'in aynı zamanda gay olduğunu 'çarpıcı bir şekilde' öğreniyoruz. Derken meydana gelen bir araba kazasından kıl payı kurtulunca kararını veriyor ve ailesini bırakıp kendini eşcinsel yaşamın kollarına atıyor Steven... Lakin bu öyle bir yaşam ki, iyi yemekler, kaliteli mekanlar, pahalı hediyeler, sevgiliyi her şekilde şımartmalar işin olmazsa olmazı, onun bakış açısına göre... Çalıştığı iş, ona bu maddi imkanları sağlamaya yetmeyince de yüksek IQ'sunu kullanıp, bilmediği anlamadığı işlere girip çıkmaya ve şansının da yardımıyla büyük paralar kazanmaya başlıyor. Yakayı ele verip hapse

atıldığında ise burada Phillip Morris'le tanışıyor ve daha da büyük oynayarak 'son ve gerçek aşkı' için her türlü hinliği yapmayı göze alıyor. Çevirdiği dolaplarla "Sıkıysa Yakala"da (Catch Me If You Can) Leonardo DiCaprio'nun canlandığı Frank Abagnale Jr.'in gay versiyonu diyebileceğimiz Steven Russell, kendini sonradan kabul etmesiyle 'gizli eşcinsel'liğe de, biseksüelliğe de veda ediyor.

"Seni Seviyorum Phillip Morris", gülmece unsurlarına yer verse de Jim Carrey'yi oturup ailece izlemeyi sevenlere göre bir film değil. Zaten ağırlıklı olarak drama doğru kayan, hatta kendinizi kaptırdığınızda gözyaşı bile döktürecek bir yapıda ilerliyor hikaye... Kuşkusuz Jim Carrey'nin varlığı sebebiyle her an inandırıcılığını yitirme riski taşıyan öykü, neyse ki aktörün ustalığıyla rayından asla çıkmıyor. Öte yandan hem Carrey'nin, hem de Ewan McGregor'un abartıya kaçmadan çok dengeli bir şekilde 'eşcinsel'liği yansıtmaları, sevimli, öpüşme sahnelerinde eğreti durmamaları ve role inanmaları, filmin çitasını yükselten etkenler...

Geçmişte beraberce "Kediler ve Köpekler" (Cats & Dogs) filmlerinin senaryolarını yazan Glenn Ficarra ve John Requa, bu ilk yönetmenliklerinde başarılı bir iş çıkarıyorlar. Nitekim ikinci filmleri olan, bu sezon sinemalarda izlediğimiz "Çılgın Aptal Aşk"la (Crazy, Stupid, Love.) da yeteneklerinin tesadüfi olmadığını ispatlamış durumdalar. Tek eksik, Jim Carrey'nin karakterinin çevirdiği dolapları biraz daha detaylı vermemiş olmaları ve Ewan McGregor'un dünyasına fazlaca giremememiz denilebilir. Ama kabul etmeli ki genel seyirci açısından 'cıs' bir konu olan eşcinselliği, ana akım sinemanın iki büyük star oyuncusuyla bu denli rahat ve gerçekçi bir şekilde perdeye yansıtabilmek de az buza başarı değil!

Konuya karşı 'fobi'si olanların da, önyargılarını bıraktıklarında filmde büyük keyif alacaklarını söyleyebiliriz.

 Filmin müzikleri o kadar hoş ve akılda kalıcı ki, izledikten sonra soundtrack albümünü satın almak isteyebilirsiniz.

 Hapishane sahnelerinde iki erkek aşığı kimsenin ters tepki vermemesi, inandırıcılığı bir nebze baltalıyor.

ORJİNAL ADI I Love You Phillip Morris
YÖNETMEN Glenn Ficarra, John Requa
OYUNCULAR Jim Carrey, Ewan McGregor, Leslie Mann, Rodrigo Santoro, Antoni Corone
YAPIM/SÜRE 2009 Fransa-ABD, 102 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce ve 2.0 DD Türkçe
ŞİRKET As Sanat (Medyavizyon)

Jim Carrey, kendisini aile komedileriyle tanıyıp sevenleri ters köşeye yatırarak eşcinsel bir karakteri mükemmel şekilde hayata geçiriyor.

KÖPEKLER

ERKEN YETMİŞLERİN İYİ FİLMLERİNDEN'DE "STRAW DOGS / KÖPEKLER"... 'ŞİDDETİN Ozanı' Sam Peckinpah imzalı gerilimi yüksek dram, kendi halinde bir

entelektüelin, çevresini saran uğursuz serserilerden oluşan bir 'sürü' karşısında, içindeki şiddeti keşfetmesini öykülüyordu. Kusursuz bir atmosfer ve ödünsüz bir sinemayla... 1971 tarihli yapım, kırk yıl sonra; yeniden çevrim modasına uyarak perdeye yansıdı. 2011 versiyonu, aslına oldukça sadık bir uyarlama. Ufak tefek 'anahtar' detayları ve öyküde yer alması gereken 'dekor özellikli' modern gereçleri saymazsak... Gordon Williams'ın 'The Siege of Trencher's Farm' adlı romanından; David Zelag Goodman ve Sam Peckinpah'ın yapmış oldukları uyarlamayı, yeni film için zenginleştiren Rod Lurie oturuyor; yeniden çevrimin yönetmen koltuğunda. "Zirve Mücadelesi" (The Contender), "Son Kale" (The Last Castle), "Resurrecting the Champ", "Gizli Gerçekler" (Nothing But the Truth) filmlerinden tanıyoruz Rod Lurie'yi. Detaycı, işin 'öykü' tarafına önem veren isimlerden.

Orijinal filmde, Amerikalı bir matematikçi, İngiliz eşikle birlikte, onun doğup büyüdüğü kasabaya, İngiltere'nin kırsalına geliyor ve burada; ona tamamen yabancı, gündelik hayatın her noktasına sinmiş, kaba bir şiddetle tanışıyor. Sonuçta, koruma ve korunma içgüdüğü öne çıkıyor; ömründe karşındakine tokat bile atmamış bir bilim adamı; nerdeyse eli baltalı bir katile dönüşüyordu. Köşeye sıkıştırılan farenin ne denli tehlikeli olabileceği; çağdaş yaşamın hücrelerine sinmiş ve bizi her an tehdit eden 'şiddetin doğası' içinde işleniyordu. Öykü bu kez Amerika'nın güneyinde; Mississippi'de geçiyor. 'Derin Amerika'nın fazlasıyla kendine özgü, netameli coğrafyasında...

Küçük, sıradan, sıkıcı kasaba Blackwater'dan çıkan ponpon kızların lideri Amy; oyunculuk kariyeri için gidip, yeni bir hayat kurduğu Los Angeles'dan, senarist eşi ile birlikte; doğup büyüdüğü baba ocağına geri döner. Bağnaz kasaba halkı; yeni senaryosunu yazmak için gelen bu yabancı 'efendi ve aydın' adamla, 'eski göz ağrıları güzel Amy'den'

hoşlanmazlar. Önyargılar; bu züppe karı kocanın; onları cahil taşralılar olarak gördüğü yönündedir. Amy'nin eski erkek arkadaşı Charlie ve onun 'kemer tokası ile bira şişesi kapağı açan' serseri arkadaşları; hayatlarına girdikleri çifte gerçek bir kâbus yaşatmaya başlayınca; ses çıkarmak ve belaya karışmak istemeyen şehirli eş David; 'ilkelerini' bir kenara bırakıp; eski kimliğine veda etmek zorunda kalır. İlk filmde David Sumner karakterinin matematik denklemleriyle doldurduğu kara tahta yerini, senaryo çalışmaları için alınan notlara bırakmış. Tanıdık 'ayı kapını' ise yine mevcut. Stalingrad savunması hakkında bir senaryo yazmaya uğraşan 'David' karakterini James Marsden oynamış. Tabii doğal olarak; nerede Dustin Hoffman diyorsunuz...

Orijinal filmde Susan George'un canlandığı seksi Amy ise; Kate Bosworth'la vücut bulmuş. Susan George'u aramamak zaten mümkün değil! İlk filmin usta aktörü Peter Vaughan'ın rolünü ise; yeni çevrimde James Woods devralmış. Kasabanın özürlü karakteri 'Niles'i, bir diğer usta David Warner'dan emanet alan isimse Dominic Purcell. Yeni çevrimin ilk filme göre cimbleme çekilen artılarından biri; Alexander Skarsgård... Önümüzdeki ay içinde Trier'in "Melancholia"ında da karşımıza çıkacak olan İsveçli aktörün; usta isim Stellan Skarsgård'ın oğlu olduğunu not düşelim. İşin felsefi yanını ve 'meselesini' hafif törpüleyip; gerilime ve 'popüler genç beğenilere' yönelen yapım; orijinal filmi izlememiş olanlar için önemli değil ama 'keyifli' olabilir doğrusu. Son tahlilde 'bünnyeye bir zararı yok'...

DVD'deki ekstra içerikler, ilk filmin köklerine bir yolculuk yapmamıza neden olabilecek denli içerikli. 'Yazar-yönetmen Rod Lurie'den Sesli Yorumlar', 'Bir Klasiğe Yeniden Can Vermek' ve 'Gücün Dinamikleri: Topluluk Kuşatmanın İçinde - Nihai Plan' bölümleri, özel seçeneklerde öne çıkıyorlar. [A]

Amy Sumner'in kasabadaki yakışıklı eski erkek arkadaşı 'Charlie' rolünde Alexander Skarsgård; performansı ilgi çekiyor...

Yönetmenin ruh katmaya çalıştığı bu yeni çevrim, orijinal filmin yarattığı 'etkinin' çok uzağında seyrediyor.

ORIJİNAL ADI Straw Dogs

YÖNETMEN Rod Lurie

OYUNCULAR James Marsden,

Kate Bosworth, Alexander Skarsgård, James Woods

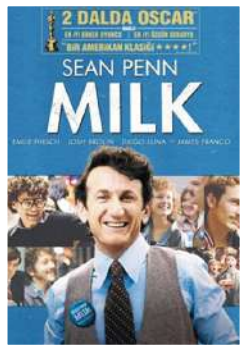
YAPIM/SÜRE 2011 ABD, 105 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.40:1, 5.1 DD İng ve Tr

ŞİRKET Tiglon

Sam Peckinpah'ın 1971 tarihli klasiğinin yeniden çevrimi; İngiltere kırsalından; ABD'nin güneyine, derin Amerika'ya taşınmış...

MILK

YÖNETMEN Gus Van Sant
OYUNCULAR Sean Penn, Emile Hirsch,
 Josh Brolin, Diego Luna, James Franco
YAPIM/SÜRE 2008 ABD, 122 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İng. ve
 2.0 DD Tr.
ŞİRKET As Sanat (Medyavizyon)

Van Sant, vizörüne
 'idealist' bir lens
 takip bir parça hakkı
 yenmiş filmlerden
 birine imza atıyor.

GUS VAN SANT KARIYERİ BOYUNCA AMERİKAN SİNEMASINDAKİ EN CESUR, en çarpıcı eşcinsel temsillerine imza atmış bir usta. Nadiren Portland'ın dışına çıkıp çektiği filmlerden biri oluyor 2008 tarihli "Milk". Bu seferki durağımız San Francisco. Büyük stüdyolarla her deneyiminden sonra kan tüküren Van Sant, tıpkı San Francisco sokakları gibi inişli çıkışlı bir seyir izleyen filmografisinde bu kez bizi arzu ettiğimiz durakta indiriyor.

Yönetmen bizi ABD'nin dört bir yanında hor görülen altkültür topluluklarının başkaldırdığı 1960'ların sonları, 70'lerin başlarına götürüyor. Karşı kültür hareketleri alıp başını gitmiş durumda, siyahlar, kadınlar ve eşcinseller hakim düzenden haklarını politik arenada talep etmenin yolunu bulmuşlar. Kuşkusuz, eşcinselin politik arenadaki temsillerinin fitilini bu filmin kahramanı Harvey Milk atmıştı. Van Sant, ilginçtir, yıllardır çekebilmek için fırsatını kolladığı bu filmiyle ABD'de büyük takdir görürken, dünyanın geri kalanında aynı heyecan dalgasını yaratamamıştı.

Bunu belki de Harvey Milk'in hikayesinin fazlasıyla ABD'ye içkin olmasıyla açıklayabiliriz ancak. Nitekim, Oscar'da hakkı yendiğini düşünen çok kişi vardı ABD basınında.

O olmasaydı, bugün San Francisco eşcinsellerin yasal olarak evlenebildikleri nadir kentler arasında bulunmayabilirdi.

Eline megafonu alıp meydanlara dökülmeye cesaret eden ilk eşcinsellerden Milk. Söylemleriyle muhafazakârların ezberlerini bozuyor. Şöyle sesleniyor: "Adım Harvey Milk. Beklediğiniz kişi değilim, biliyorum. Ama merak etmeyin, topuklularımı evde bıraktım." Eşcinsellerin ancak örgütlenerek seslerini yükseltebileceklerinin farkında. Ne yazık ki, o dönemde aykırılıklarıyla muhafazakârlara pabuçlarını ters giydiren her kanaat önderi gibi Milk de kimvurduya gidiyor. [2]

Harvey Milk'in vaktiyle kaydedilmiş ses kaydından flashback'lerle geçmişe gittiğimiz üslubu filmin 'belge' yanını kuvvetlendiriyor.

Sean Penn hakikaten Oscar'lık bir performans vermekle beraber, bu rol için biraz fazla karta kaçmış gibi görünüyor.

www.sinemamuzik.com

'bir tıkla gerçek habere ulaş'

1 - Arka Pencere

facebook Anketleri-4

facebook sayfamızdaki anketlerin dördüncüsünde, "Sizce en iyi Roman Polanski performansı hangisidir?" diye sormuştuk. Anket sonucuna göre, ilk sırayı yönetmenin 1968 yapımı başyapıtı "Şeytanın Yavrusu" (Rosemary's Baby) alırken, Jack Nicholson'lı 1974 yapımı harikası "Çin Mahallesi" (Chinatown) ikinci, Polanski'ye ve Adrien Brody'ye Oscar getiren "Piyanist" (The Pianist) ise üçüncü oldu. Üç film arasında büyük oy farkları olmadığını da ekleyelim.

facebook.com/arkapenceredergi

2 - Aşırı Gürültülü Ve İnanılmaz Yakın

Stephen Daldry'nin Oscar adayları arasına girmesi beklenen filmi "Aşırı Gürültülü Ve İnanılmaz Yakın" (Extremely Loud And Incredibly Close), henüz bizde gösterilmedi, gösterileceğine dair de bir ipucu yok şimdilik. Ama filmin uyarlandığı kitap bir süredir raflarda. Jonathan Safran Foer imzalı roman, Siren Yayınları etiketiyle yayımlandı, hatta ikinci baskısını yaptı.

3 - Yakın Dönem Filmleriyle

Latin Amerika'ya Bir Bakış

'Akbank Sanat Sinema Kuşağı', Ocak ayı boyunca her cumartesi bir film olmak üzere, Latin Amerika sinemasının son dönemine göz atacak. Her cumartesi 17.00'de ücretsiz olarak izlenebilecek dört film arasında, 'yabancı dilde en iyi film' Oscar'ı kazanmış Arjantin filmi "Gözlerindeki Sır" (El Secreto De Sus Ojos) da var.

4 - !f'te "The Descendants"

!f İstanbul, yavaş yavaş bombaları patlamaya başladı. Oscar'ın güçlü adaylarından olması beklenen Alexander Payne filmi "Senden Bana Kalan" (The Descendants) da festivalin programına dahil oldu. Sezonun merak unsuru haline gelen filmin ilk gösterimi !f İstanbul'da gerçekleştirilecek.

5 - Pioneers of Cinéma Vérité

Öncüler: Pennebaker/Hegedus

Pera Film'in 6-29 Ocak tarihleri arasında sunacağı program, 'cinéma vérité'nin efsane isimleri D.A. Pennebaker ve Chris Hegedus'un yapıtlarıyla buluşturacak bizleri. 13 filmin gösterileceği programın en dikkat çekici bölümüyse altı filmlik "Doğrudan Müzik" olacak kuşkusuz. 1967 yapımı Pennebaker imzalı Bob Dylan belgeseli "Geriye Bakma" (Don't Look Back) kaçmaz!

ROCK FM 94.5

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA 7. CADDE HER ÇARŞAMBA 22.00 - 00.00 ROCK FM 94.5'DE

“Aşktan Da Üstün (Notorious), görevi uğruna başka bir adamla yatağa giren, hatta onunla evlenen bir kıza âşık olan bir adamın öyküsüdür.”

Alfred Hitchcock